

Δημήτρης Σταμούλης

Τα... συχαρίκια από τους δήμιους του ελληνικού λαού έλαβε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ για το σχέδιο κατακρεούργησης των εργατικών ασφαλιστικών δικαιωμάτων, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι το τελικό σχέδιο δε θα είναι ακόμα χειρότερο. Η ελληνική κυβέρνηση έχει κάνει «σοβαρή δουλειά» σε ό,τι αφορά τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού και έχει υποβάλει μια «σοβαρή πρόταση» δήλωσε ο πρόεδρος του Γιούρογκρουπ Ντάισελμπλουμ, κλείνοντας όμως και το μάτι για περαιτέρω μέτρα. «Η ερώτηση κλειδί που πρέπει τώρα να απαντηθεί είναι αν η πρόταση είναι οικονομικά βιώσιμη» ξεκαθάρισε ένα από «κοράκια» των διεθνών τοκογλύφων.

Από κοντά και ο ταγμένος στην υπηρεσία του διεθνούς και εγχώριου χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου Γ. Στουρνάρας, ο οποίος χαρακτήρισε «σοβαρή παρέμβαση» τα μέτρα της κυβέρνησης, καθώς «μειώνει τη δαπάνη για τη δημόσια ασφάλιση από το '18». Ωστόσο «άδειασε» το σχέδιο Κατρούγκαλου όσον αφορά τη λεγόμενη «προσωπική διαφορά» και τις φρουδες υποσχέσεις του υπουργού περί μη μείωσης των σημερινών συντάξεων. Παράλληλα, έδωσε το στίγμα ότι επίκειται παραπέρα σφαγή των συντάξεων τονίζοντας ότι «το ποσοστό των συντάξεων, ως ποσοστό στο εθνικό εισόδημα, υπερβαίνει κατά πολύ τον ευρωπαϊκό μέσο όρο». Δηλαδή «ακόμα δεν είδατε τίποτα»...

Οι πρώτες αντιδράσεις κατά του αντιασφαλιστικού οδοστρωτήρα ήταν μαζικές. Η αρχή έγινε την Τετάρτη το πρωί με κατάληψη της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΟΓΑ από το σύλλογο εργαζομένων, ενώ την Πέμπτη πάνω από έξι χιλιάδες άτομα ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα σε συγκέντρωση στο κέντρο της Αθήνας από τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθήνας, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και άλλους επαγγελματικούς φορείς που υπάγονται στο ΕΤΑΑ.

Στην πλειοψηφία τους ήταν δικηγόροι, αλλά και δικαστικοί επιμελητές, μηχανικοί αυτοαπασχολούμενοι, Δημοσίου αλλά και μισθωτοί κ.α. με αρκετό κόσμο να έχει κατέβει στην Αθήνα από κοντινές επαρχιακές πόλεις της Στερεάς Ελλάδας και της Πελοποννήσου. Τα συνθήματα που κυριάρχησαν ήταν η αντίθεση στο σχέδιο Κατρούγκαλου και η διατήρηση των υφιστάμενων ταμείων. Η διαδήλωση ήταν από τις πιο μεγάλες τέτοιων κοινωνικών τμημάτων για το ασφαλιστικό και παρά το ότι πολιτικά ηγεμονεύτηκε από τη Δεξιά, εξέφρασε σε μεγάλο βαθμό την απόγνωση και την οργή των αυτοαπασχολούμενων μπροστά στον κίνδυνο εξαφάνισής τους. Δεν είναι τυχαίο ότι από αύριο ως και την Πέμπτη, κηρύχθηκε αποχή όλων των μηχανικών από την συμμετοχή τους σε Τεχνικά Συμβούλια Έργων και Μελετών καθώς και από το σύνολο των Επιτροπών με Τεχνικό αντικείμενο (π.χ. Επιτροπές Αρχιτεκτονικού Ελέγχου, Αυθαιρέτων κλπ.), μια ενέργεια που πλήττει την κυβέρνηση και τη ροή των χρηματοδοτήσεων.

Το επόμενο διάστημα οι αγώνες θα πυκνώσουν και ζητούμενο είναι ο κόσμος της δουλειάς και η εργατική αντίληψη να έρθουν στο προσκήνιο. Διότι μόνο μια γραμμή ρήξης και ανατροπής της αστικής επίθεσης σε όλα τα μέτωπα μπορεί να αναμετρηθεί αποτελεσματικά με το «φάντασμα του grexit» και την στρατηγική της υποταγής στο ευρώ και την ΕΕ, που θα παίξει η κυβέρνηση, η τερατόικα και το κεφάλαιο, όταν οξυνθεί η αντιπαράθεση.

“Μεταρρύθμιση”-λαιμητόμος

«Αλληλεγγύη», «ισονομία», «δικαιοσύνη», είναι τα λόγια που μονότονα ανακυκλώνει ο υπουργός Εργασίας Γ. Κατρούγκαλος και οι άλλοι εκπρόσωποι της κυβέρνησης πείθοντας όλο και λιγότερους κάθε φορά. Η κυβέρνηση παρά τις προσπάθειές της να εξηγήσει πώς «βοηθάει τους αδύναμους και τα μεσαία στρώματα», η αλήθεια είναι ότι κινείται αυστηρά στα πλαίσια του ακόμα πιο αντεργατικού τρίτου μνημόνιου που προσυπέγραψε με τους εκπροσώπους των ΕΕ-ΔΝΤ-ΕΚΤ. Μέσα στο πλαίσιο αυτό κινείται η λεγόμενη «μεταρρύθμιση»-λαιμητόμος που προωθεί στο ασφαλιστικό τηρώντας απαρέγκλιτα την λιτότητα, την παραπέρα φτωχοποίηση και την κατάργηση κάθε ψήγματος κοινωνικού δικαιώματος που έχει απομείνει στον ελληνικό λαό. Για παράδειγμα, ο Γ. Κατρούγκαλος μιλώντας σε συνέντευξη Τύπου στους έλληνες ανταποκριτές στο Παρίσι, θεώρησε δεδομένο ότι το ΕΚΑΣ πρέπει να καταργηθεί μέχρι το 2020, «γιατί αυτό προβλέπεται ρητά στο μνημόνιο», όπως είπε! Και πρόσθεσε ότι «είχαμε μια υποχρέωση να μειώσουμε κατά 1% τη συνταξιοδοτική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού»!

«Στο πλαίσιο της σημερινής κατάστασης κάνουμε ό,τι μπορούμε για τους πιο φτωχούς» δηλώνουν στην κυβέρνηση, αλλά η πολιτική της άλλα δείχνει. Προχώρησε, στον προϋπολογισμό του 2016, σε περικοπή δαπανών 1,8 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1,2 δισ. ευρώ θα προέλθουν από τις συντάξεις και την κοινωνική προστασία, στο όνομα της «διάσωσης» του ασφαλιστικού. Δεν έκανε τίποτα για να πάρει κάτι από τα τεράστια κέρδη των καπιταλιστικών επιχειρήσεων που παρά την κρίση, βλέπουν την κερδοφορία τους να εκτινάσσεται. Για παράδειγμα, οι πεντακόσιες πιο κερδοφόρες επιχειρήσεις στην Ελλάδα εμφάνισαν το 2014 συνολικά κέρδη EBITDA της τάξης των 10 δισ. ευρώ (!) δηλαδή υπερδιπλάσια των αντίστοιχων κερδών που προκύπτουν από το... σύνολο των ελληνικών εταιρειών. Οι ίδιες 500 επιχειρήσεις εμφάνισαν συνολικά κέρδη προ φόρου 4,3 δισ. ευρώ την ίδια χρονιά, παρά το ότι το τελικό καθαρό αποτέλεσμα του συνόλου των εταιρειών ήταν και πάλι ζημιογόνο. Επομένως «λεφτά υπάρχουν», αλλά η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δεν έχει την παραμικρή διάθεση να βάλει χέρι στα ταμεία του κεφαλαίου, αλλά προτιμά την ήδη άδεια τσέπη του συνταξιούχου και του απλήρωτου ή άνεργου εργάτη.

Από τα λεφτά του κεφαλαίου ούτε ένα ευρώ δε διατέθηκε για τη «διάσωση» των τραπεζών. Κι όμως, η κυβέρνηση επαίρεται ότι με τα νέα δάνεια που θα πληρώσει ο ελληνικός λαός, «έσωσαν» με μόλις 5,7 δισ. ευρώ μέσω της κεφαλαιοποίησης τις ελληνικές τράπεζες. Η κυβέρνηση και το κεφάλαιο βρίσκουν χρήματα για την κεφαλαιοποίηση των τραπεζών, αλλά για τη χρηματοδότηση του ασφαλιστικού όχι μόνο δεν δίνουν δεκάρα, αλλά μέσω της τελευταίας ανακεφαλαιοποίησης δόθηκε ένα νέο χτύπημα στα αποθεματικά των ταμείων, ύψους 1,5 δισ. ευρώ, πέρα από τις προηγούμενες λεηλασίες.

Τα υπουργικά και κυβερνητικά στελέχη πιπιλούν διαρκώς την καραμέλα της «αλληλεγγύης» στους νεώτερους ασφαλισμένους, και ισχυρίζονται ότι «ο λογαριασμός δε θα σταλεί στις επόμενες γενιές»! Βέβαια η αλήθεια είναι ότι όλες οι γενιές ασφαλισμένων οδηγούνται στον Καιάδα. Πώς τολμά η κυβέρνηση να επικαλείται τον σημερινό 20άρη, όταν ένας στους δύο νέους 15-24 ετών και ένας στους τρεις νέους 25-29 ετών είναι άνεργοι; Ή όταν οι μακροχρόνια άνεργοι αποτελούν το 73,7% του συνόλου των ανέργων και υπερβαίνουν τα 855.000 άτομα; Ή όταν μόνο σήμερα περίπου 232.000 άτομα εργάζονται με συμβάσεις μερικής απασχόλησης και το ποσοστό της μερικής απασχόλησης έχει ανέλθει στο 9,1% με τις μισές και πλέον νέες συμβάσεις εργασίας να είναι ελαστικές; Ή όταν το ποσοστό των ανέργων που δεν έχουν εργαστεί ποτέ στο παρελθόν ανέρχεται στο 23,6% του συνόλου των ανέργων; Τι μέρες ασφάλισης θα έχει σε 20-30 χρόνια ο σημερινός νέος εργαζόμενος που βιώνει αυτή την εργασιακή ζούγκλα; Πόσα ένημα θα έχει ένας εργάτης στον κλάδο των κατασκευών ή του μετάλλου, ένας εργαζόμενος στην εστίαση ή τα ξενοδοχεία, ένας νέος που βολοδέρνει σε πεντάμηνα προγράμματα εξαθλίωσης μαζεύοντας 125 ένημα ανά δύο χρόνια στην καλύτερη περίπτωση;

Ένα ακόμα στοιχείο της κυβερνητικής προπαγάνδας αναμασά ότι «στις 11 μειώσεις των συντάξεων που προέβηκαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις δε θα προσθέσουμε άλλη μία». Κι όμως, να θυμίσουμε ότι ήδη έχουν γίνει επιπλέον δυο μειώσεις με δικές της υπογραφές, με τους νόμους των προηγούμενων μηνών που

πέρασαν με τη μορφή του κατεπείγοντος, και οδήγησαν στη μείωση της κατώτερης σύνταξης από 486 ευρώ στα 392 ευρώ, αλλά και την αύξηση των εισφορών υπέρ υγείας στο 6%. Επιπλέον, από εκεί που υποτίθεται η κυβέρνηση θα έδινε πίσω τη 13η σύνταξη, πλέον αναφέρει ρητά πως «το ποσό της σύνταξης θα καταβάλλεται ανά μήνα, δώδεκα φορές το χρόνο».

Επιπλέον, η συνολική αναλογική σύνταξη θα υπολογίζεται στο σύνολο του εργασίμου βίου, σε συνθήκες που σήμερα ο κατώτερος μισθός εξακολουθεί να βρίσκεται στα άθλια επίπεδα των 586 και των 511 ευρώ για τους νέους. Αλλά και ο μέσος σημερινός μεικτός μισθός ανέρχεται μόλις στα 1.242,89 ευρώ στις επιχειρήσεις (στοιχεία ΙΚΑ, Μάρτιος 2015), για τους εργαζόμενους της μερικής απασχόλησης είναι μόλις 421,85 ευρώ, και στα οικοδομοτεχνικά έργα 559,71 ευρώ.

Όταν λοιπόν τα ποσοστά αναπλήρωσης που είναι η δεύτερη παράμετρος που καθορίζει το ποσό της σύνταξης ξεκινούν από 0.8% για τα πρώτα έτη και φτάνουν στο 2% για τα 42 έτη και άνω, τι μπορούν να περιμένουν οι μελλοντικοί συνταξιούχοι; Τι ποσοστό αναπλήρωσης να βγάλει ένας ασφαλισμένος με 15 ετών ένσημα και με τον αναλογούντα συντελεστή στο 0,8, δηλαδή μόλις 12% επί του μέσου μισθού του που είναι ήδη ψίχουλα; Με υπολογισμένο το σύνολο του εργασίμου βίου, η αναλογική σύνταξη θα είναι κυριολεκτικά ένα ξεροκόμματο πλάι στα 384 ευρώ. Εάν δε ένας συνταξιούχος έχει λιγότερα από 15 χρόνια ασφάλισης, τότε θα λαμβάνει μόνο το συμπληρωματικό επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων, που ανάλογα με τα εισοδηματικά κριτήρια θα κυμαίνεται από 20 έως 360 ευρώ.

Σε ό,τι αφορά τέλος τον επανυπολογισμό των συντάξεων μετά το 2018 για τους ήδη συνταξιούχους, αρκετοί εργατολόγοι εκτιμούν ότι αυτό είναι “πάρα πολύ δύσκολο αν όχι αδύνατο” τεχνικά, καθώς σε πάρα πολλές περιπτώσεις δεν θα υπάρχουν στοιχεία, ενώ ο πρόεδρος των εργαζομένων του ΙΚΑ έκανε λόγο για «μεγάλο παραλογισμό ότι υπάρχουν συνταξιούχοι που θα βγουν με τις προηγούμενες διατάξεις και θα πάμε μετά να τις επανυπολογίσουμε”, και πρόσθεσε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία στα ασφαλιστικά στοιχεία ειδικά για τις αποδοχές.

Στους χαμένους υπολογίζονται επίσης και οι ασφαλισμένοι σε δύο διαφορετικά ασφαλιστικά ταμεία, οι οποίοι εφόσον δικαιούνται δύο συντάξεις, θα λαμβάνουν μόνο μία εθνική σύνταξη. Επίσης, με την πρόταση Κατρούγκαλου θα κοστίζει περισσότερο και η εξαγορά των πλασματικών ετών, στην οποία προσφεύγουν υποψήφιοι συνταξιούχοι προκειμένου να συμπληρώσουν τα απαιτούμενα ένσημα.

Δημοσιεύθηκε στο Πριν, 17.01.2016